[redacted]
AJ 08 JAN 2018

ARES(2017)6236645

KOMISJA EUROPEJSKA
Budżet

Zasoby Własne i Programowanie Finansowe
Kontrola Tradycyjnych Zasobów Własnych i Pomoc na rzecz Krajów Kandydujących
Kategoria: 6.03.01.04
Nr akt 01.01.22.1.1 (17)

Bruksela, dnia 19 DEC. 2017
BUDG/B/03/PID
budg.dga2.b.3(2017)6429310

STALE PRZEDSTAWICIELSTWO RP / UE
BRUKSELA
20. 12. 2017
Nr wpływu 3628/17-1
Nr sprawy

Limited/Limité/Intern

Szanowny Panie!

Zgodnie z art. 4 ust. 6 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 608/2014 z dnia 26 maja 2014 r. mam zaszczyt przesłać Panu załączone sprawozdanie nr 17-22-1 zawierające wyniki kontroli tradycyjnych zasobów własnych przeprowadzonej w Polsce w dniach 10–13 października 2017 r. na podstawie art. 2 powyższego rozporządzenia.

Z zadowoleniem przyjmiemy wszelkie uwagi władz polskich na temat przedmiotowego sprawozdania. Prosimy o ich przesłanie (jeżeli to możliwe, drogą elektroniczną na adres BUDG-MAILBOX-B03@ec.europa.eu) w ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Stefan LEHNER
Dyrektor

Pan Sebastian BARKOWSKI
Chargé d'affaires ad interim
Rue Stevin, 139
1000 BRUKSELA

KOMISJA EUROPEJSKA
Budżet

Zasoby Własne i Programowanie Finansowe
Kontrola Tradycyjnych Zasobów Własnych i Pomoc na rzecz Krajów Kandydujących
Kategoria: 6.03.01.04
Nr akt: 01.01.22.1.1 (17)

Limited/Limité/Intern

SPRAWOZDANIE nr 17-22-1

w sprawie kontroli tradycyjnych zasobów własnych przeprowadzonej w Polsce w dniach 10–13 października 2017 r. na podstawie art. 2 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE, EURATOM) nr 608/2014

Streszczenie

Określenie działania	**1. Państwo członkowskie** **2. Okres** **3. Rodzaj** **4. DG prowadząca sprawę** **5. Kierownik zespołu** **6. Służby powiązane**	**Polska** **10–13 października 2017 r.** **Kontrola tradycyjnych zasobów własnych na podstawie art. 2 ust. 3 rozporządzenia nr 608/2014** **DG ds. BUDŻETU/B/03** **P. DEMIAN ☎ 56146** **☐ DG AGRI ☒ DG TAXUD ☐ OLAF ☐ MARE**
Streszczenie	Kontrola tradycyjnych zasobów własnych (TZW) dotyczyła **unijnego tranzytu zewnętrznego**, a także skontrolowania poszczególnych przypadków **odrębnego rachunku i korekt wprowadzonych na koncie A**. Uprawnieni urzędnicy sprawdzili, czy stosowane przez państwo członkowskie procedury dotyczące zabezpieczeń, pozwoleń, kontroli przemieszczania w ramach tranzytu i stanowiące działania następcze wszelkich niezamkniętych operacji są zgodne z odpowiednimi przepisami oraz czy właściwie obliczono, ustalono i wykazano tradycyjne zasoby własne. Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej na podstawie kwestionariusza przekazanego państwu członkowskiemu z wyprzedzeniem i listy kontrolnej określającej kryteria, które zostaną sprawdzone. Władze polskie otrzymały przegląd wstępnie wybranych prób, które miały zostać sprawdzone podczas kontroli związanej z kwestią **unijnego tranzytu zewnętrznego** (1 wniosku i 6 pozwoleń na korzystanie z zabezpieczenia generalnego dla procedury tranzytu; 3 wniosków o udzielenie pozwolenia dla upoważnionych nadawców (1) i upoważnionych odbiorców (2); 4 udzielonych pozwoleń dla upoważnionych nadawców, 8 udzielonych pozwoleń dla upoważnionych odbiorców, 1 udzielonego pozwolenia na korzystanie z procedur tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją; 8 przemieszczeń zarejestrowanych w systemie NCTS w celu wyprowadzenia; 6 przemieszczeń zarejestrowanych w systemie NCTS w celu przybycia; 8 postępowań poszukiwawczych i 4 przemieszczeń, które zostały zamknięte w następstwie wyniku kontroli B1. Władze polskie wezwano, aby podczas wizyty kontrolnej posiadały wszystkie określone podstawowe akta i dokumenty. Kontrola dotycząca **konta B** podlegała weryfikacji finansowej działań następczych w związku z 27 z 30 dobranych wstępnie akt konta B i 6 z10 wybranych wstępnie sprawozdań OWNRES. W odniesieniu do **korekt wprowadzonych na koncie A** skutecznej kontroli poddano wszystkie 10 wybranych wstępnie zwróconych należności celnych. Jeżeli chodzi o pierwszy temat kontroli, doboru próby dokonywano na podstawie wewnętrznej oceny ryzyka. W przypadku konta B i korekt wprowadzonych na koncie A dobór próby koncentrował się na największych kwotach. Na podstawie ustaleń i szeroko zakrojonych testów uprawnieni urzędnicy stwierdzili, że polskie systemy i procedury, w tym procedury kontroli, w zakresie unijnego tranzytu zewnętrznego są **zasadniczo zadowalające.** Wykryto jednak następujące <u>niedociągnięcia</u>: 1. Opóźnienia w rozpoczęciu postępowań poszukiwawczych i ustalaniu kwoty długu. 2. Nieudostępnienie kwoty budżetowi UE po częściowym odzyskaniu – częściowo odzyskaną kwotę wykorzystano do pokrycia krajowych kosztów egzekucyjnych (wydaje się, że jest to kwestia systematyczna). 3. Niedociągnięcia dotyczące wpisów na koncie B i sprawozdawczości w zakresie OWNRES. <u>Pozostałe uwagi:</u> – Księstwo Andory i Republikę San Marino wykreślono z wykazu państw, w których zabezpieczenie jest ważne w tranzycie unijnym. – Uznano, że termin nałożony przez urząd celny, w którym towary należy przedstawić w urzędzie przeznaczenia, jest zbyt długi dla rozpatrywanych elementów.	

	Tytuł	Definicja/skutek			
		Finansowe	Ustawowe	Do ustalenia	Inne
Ustalenia	1.Opóźnienia w rozpoczęciu postępowań poszukiwawczych i ustalaniu kwoty długu, gdy nie dotrzymano terminu 7 miesięcy w przypadku niezamkniętych operacji tranzytowych	1. ☒	☐	☒	☒
	2.Nieudostępnienie kwoty budżetowi UE po częściowym odzyskaniu długu	2. ☒	☒	☐	☐
	3. Niedociągnięcia dotyczące wpisów na koncie B i sprawozdawczości w zakresie OWNRES	3. ☒	☐	☒	☒

1. ORGANIZACJA KONTROLI

1.1. Rodzaj kontroli

Kontrola przeprowadzona przez Komisję w Polsce w dniach 10–13 października 2017 r. na podstawie art. 2 ust. 3 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 608/2014 z dnia 26 maja 2014 r.

1.2. Służby przeprowadzające kontrolę

Komisję Europejską reprezentowali urzędnicy z DG ds. Budżetu i DG ds. Podatków i Unii Celnej (zwani dalej „uprawnionymi urzędnikami").

Organy krajowe reprezentowali funkcjonariusze polskiej administracji celnej i urzędnicy z Ministerstwa Finansów (zwani dalej „władzami polskimi").

1.3. Służby, w których została przeprowadzona kontrola

Urząd Celno-Skarbowy w Białej Podlaskiej

2. CEL I STRESZCZENIE KONTROLI

2.1. Metoda kontroli

Co roku w oparciu o kryteria analizy ryzyka DG ds. Budżetu dział B3 wybiera tematy, których będą dotyczyć kontrole w państwach członkowskich. Przed przeprowadzeniem kontroli przesyła się do państw członkowskich kwestionariusz do wypełnienia. Przygotowuje się także listę kontrolną zawierającą krótki opis zagadnienia i kontekstu prawnego, listę najważniejszych punktów podlegających kontroli, a także opis celów systemu i program testowy. Ogólnym celem kontroli jest sprawdzenie, czy wprowadzone i stosowane przez państwa członkowskie procedury są zgodne z przepisami prawa celnego Unii Europejskiej i z zasadami dotyczącymi przekazywania Komisji tradycyjnych zasobów własnych.

2.2. Cel kontroli

Kontrola dotyczyła głównie następujących zagadnień:

– procedury unijnego tranzytu zewnętrznego; oraz

– konta B i korekt wprowadzonych na koncie A.

Omówiono również polskie procedury związane z ustalaniem wartości celnej materiałów włókienniczych i obuwia pochodzących z Chin.

2.3. Przygotowanie kontroli

2.3.1. Prace przygotowawcze

Pismem opatrzonym nr ref. Ares(2017)2787964 z dnia 2 czerwca 2017 r. służby Komisji przekazały władzom polskim zakres uprawnień (pisemne pełnomocnictwo) wraz z kwestionariuszem dotyczącym procedury unijnego tranzytu zewnętrznego. W dniu 9

czerwca 2017 r. władze polskie udzieliły odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu drogą elektroniczną oraz załączyły odpowiednie wymagane informacje w świetle wstępnego doboru prób i instrukcji krajowych w zakresie uzgodnień dotyczących procedury tranzytu unijnego.

Udzielone odpowiedzi i przekazane dokumenty umożliwiły uprawnionym urzędnikom uzyskanie ogólnego obrazu sytuacji przed rozpoczęciem kontroli.

Na podstawie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu za porozumieniem uprawnionych urzędników i władz polskich pod koniec września 2017 r. opracowano program kontroli. Program ten zawierał plan działań przewidzianych do realizacji w ciągu tygodnia kontroli. Listę kontrolną (bez programu testowego) przekazano z wyprzedzeniem organom krajowym, aby ułatwić tym organom lepsze zrozumienie celów kontroli.

2.3.2. Wybór miejsc kontroli

Zgodnie z odpowiedziami udzielonymi przez władze polskie na pytania zawarte w kwestionariuszu przedaudytowym każda izba administracji skarbowej:

– odpowiada za przyznawanie zabezpieczeń generalnych i określanie kwot referencyjnych dla zabezpieczeń generalnych;

– podejmuje decyzje w sprawie warunków udzielania zwolnień z obowiązku złożenia zabezpieczenia i w sprawie obniżek kwoty zabezpieczenia;

– odpowiada za przyznawanie statusu upoważnionego nadawcy/odbiorcy i za korzystanie z procedury dotyczącej kolei, która to procedura oparta jest na dokumentach w formie papierowej.

Na podstawie odpowiedzi udzielonych na pytania zawarte w kwestionariuszu uprawnieni urzędnicy zdecydowali, że wizyta kontrolna będzie miała miejsce w Izbie Administracji Skarbowej w Lublinie, ponieważ ta izba regionalna:

– odpowiada za około 40% wszystkich wyprowadzeń tranzytowych zarejestrowanych w Polsce w 2016 r.;

– ma drugą co do wielkości liczbę przypadków zarejestrowanych w bazie danych OWNRES związanych z tranzytem;

– nigdy nie była poddana kontroli;

– obejmuje 3 spośród 5 urzędów celnych zabezpieczenia; oraz

– odpowiada za odzyskanie niezamkniętych przemieszczeń w ramach tranzytu w 3 na 5 urzędów.

2.3.3. Dobór prób

W celu ułatwienia kontroli w dniu 9 sierpnia 2017 r. osoba odpowiedzialna za kontrolę zwróciła się o przekazanie różnych informacji niezbędnych do dokonania wstępnego doboru prób związanych z dwoma zagadnieniami, których dotyczy kontrola.

Władze polskie dostarczyły wymagane informacje drogą elektroniczną w dniach 6 i 19 września 2017 r. W dniu 23 września 2017 r. przekazano im informacje na temat dobranych wstępnie prób.

Poinformowano je również o:

– możliwości kontroli innych dokumentów/transakcji na miejscu;

– konieczności przygotowania akt razem ze wszystkimi dokumentami towarzyszącymi.

Jeżeli chodzi o oba zagadnienia, których dotyczy kontrola – procedurę unijnego tranzytu zewnętrznego oraz konta B i korekty wprowadzone na koncie A – wstępnie wybrano Izbę Administracji Skarbowej w Lublinie, poza udzielonym pozwoleniem na korzystanie z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją, które zostało wydane przez inną izbę administracji skarbowej. Szczegółowe informacje dotyczące prób można znaleźć w pkt 2.4.

2.4. Przebieg kontroli

W dniu 10 października 2017 r. w Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej uprawnieni urzędnicy rozpoczęli kontrolę od przedstawienia kwestii podlegających kontroli, po którym nastąpiły prezentacje dotyczące nowej polskiej struktury organizacyjnej i polskich procedur krajowych związanych z procedurą unijnego tranzytu zewnętrznego. Na podstawie kwestionariusza przedaudytowego i list kontrolnych przeprowadzono dyskusję dotyczącą polskich procedur związanych z zarządzaniem procedurą unijnego tranzytu zewnętrznego, a następnie uprawnieni urzędnicy dokonali analizy wstępnie wybranych wniosków i pozwoleń na korzystanie z zabezpieczeń generalnych dla procedury tranzytu.

W dniu 11 października uprawnieni urzędnicy dokonali analizy następujących prób:
– wybranych wstępnie wniosków o udzielenie pozwolenia i pozwoleń dla upoważnionych nadawców i odbiorców oraz pozwoleń na korzystanie z procedur tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją;
– wybranych wstępnie zgłoszeń zarejestrowanych w systemie NCTS w celu wyprowadzenia;
– wybranych wstępnie zgłoszeń dotyczących przemieszczeń, których przybycie zostało zarejestrowane w systemie NCTS, i wyników kontroli po przybyciu; oraz
– postępowań poszukiwawczych.

W czwartek 12 października 2017 r. rozpatrywano kwestię pozostałych akt oraz podjęto inne działania:
– przeprowadzono prezentację dotyczącą polskiej strategii w zakresie ustalania wartości celnej;
– rozpatrywano kwestię sprawozdań OWNRES, wybranych wstępnie wpisów na koncie B;
– rozpatrywano kwestię zwróconych należności celnych;
– w ramach działań następczych podjętych w związku z pkt 3.3.B kontroli 16-22-1 przeprowadzono kontrolę na miejscu oryginału świadectwa pochodzenia nr 46714754 odnoszącego się do zgłoszenia OGL/321030/00/003521/2015.

Szczegóły dotyczące wstępnie dobranych i zbadanych prób są następujące:

Lokalizacja	Rodzaj transakcji	Charakterystyka populacji	Liczba wstępnie dobranych transakcji (próba)	Liczba zbadanych transakcji (wstępnie dobranych + dobranych na miejscu)	Metodyka doboru próby
Lublin – Urząd Celno-Skarbowy w Białej Podlaskiej	A) Wnioski o udzielenie pozwolenia na korzystanie z zabezpieczenia dla procedury tranzytu	wykaz wszystkich wniosków o udzielenie pozwolenia na korzystanie z zabezpieczenia dla procedury tranzytu, które złożono w 2016 r. (3)	– wnioski o udzielenie pozwolenia na korzystanie z zabezpieczenia generalnego dla procedury tranzytu – 1	1	Jedyny wniosek, w odpowiedzi na który udzielono pozwolenia (spośród 2 pozostałych wniosków jeden wycofano, a drugi odrzucono)
	B) Pozwolenia na korzystanie z zabezpieczenia dla procedury tranzytu	wykaz wszystkich ważnych pozwoleń na korzystanie z zabezpieczenia dla procedury tranzytu (18)	– pozwolenia na korzystanie z zabezpieczeń generalnych, w przypadku których udzielono pozwolenia na korzystanie z zabezpieczenia w obniżonej wysokości 2 (30%) + 1 (50%) – pozwolenia na korzystanie z zabezpieczeń generalnych, w przypadku których udzielono zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia – 3	0+1 2	Osądowy losowy wybór uwzględniający kwotę referencyjną, długi okres ważności i gwaranta
	C) Wnioski o udzielenie pozwolenia dla upoważnionych nadawców/odbiorców / wnioski o udzielenie pozwolenia na korzystanie z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją	wykazy wszystkich wniosków o udzielenie pozwolenia dla upoważnionych nadawców (1) i odbiorców (8) oraz na korzystanie z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją (3) złożonych w 2016 r.	– 3 wnioski o udzielenie pozwolenia (1 dla nadawcy, 2 dla odbiorcy)	2 (1+1)	Osądowy losowy wybór uwzględniający, czy udzielono pozwolenia
	D) Pozwolenia dla upoważnionych nadawców/odbiorców / pozwolenia na korzystanie	wykazy udzielonych pozwoleń dla upoważnionych nadawców (15) i odbiorców (79) (spośród 94 pozwoleń 9 wydano w 2016 r.,	– 4 udzielone pozwolenia dla upoważnionych nadawców – 8 udzielonych	2 4	Osądowy losowy wybór uwzględniający również podmioty, którym udzielono obu

	z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją	a pozostałe utrzymywały wciąż ważność z lat poprzednich) oraz na korzystanie z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją (3)	pozwoleń dla upoważnionych odbiorców – 1 udzielone pozwolenie na korzystanie z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją	1	rodzajów pozwoleń
	E) Przemieszczenia zarejestrowane w celu wyprowadzenia w ramach procedury tranzytu	Obejmujący okres 1.7.2016–30.9.2016 wykaz następujących zgłoszeń: przemieszczenia zarejestrowane w celu wyprowadzenia w ramach procedury tranzytu (w tym zgłoszenia anulowane i zgłoszenia uznane za nieważne) (1 936 od upoważnionego nadawcy)	– 8 zgłoszeń złożonych przez upoważnionych nadawców, z czego 5 zgłoszeń zostało unieważnionych w systemie NCTS zgodnie z art. 174 unijnego kodeksu celnego <u>Dobór na miejscu:</u> – zwykłe zgłoszenia tranzytowe dotyczące wyprowadzenia	8 1	Osądowy losowy wybór uwzględniający państwo przeznaczenia, państwo nadawcy i odbiorcy, to, czy przeprowadzono kontrolę pod kątem ewentualnego unieważnienia zgłoszenia
	F) Przemieszczenia, których przybycie zarejestrowano w ramach procedury tranzytu, i wyniki kontroli po przybyciu	Obejmujący okres 1.7.2016–30.9.2016 wykaz zgłoszeń przemieszczeń, których przybycie zostało zarejestrowane w ramach procedury tranzytu, i wyniki kontroli po przybyciu (17 438 od upoważnionych odbiorców)	– 6 zgłoszeń dla upoważnionych odbiorców (4 sprawdzone, 2 niesprawdzone) <u>Dobór na miejscu:</u> – zgłoszenia obejmujące przybycia do lokali należących do upoważnionych odbiorców	6 2	Osądowy losowy wybór uwzględniający trasę przejazdu, pochodzenie, miejsce przeznaczenia, czas transportu, wyniki kontroli
	G) Przemieszczenia w ramach tranzytu, w odniesieniu do których urząd przeznaczenia nie przekazał informacji o przybyciu lub wyników kontroli	wykaz wszystkich przemieszczeń w ramach tranzytu, które miały miejsce w 2016 r. i w odniesieniu do których urząd przeznaczenia nie przekazał informacji o przybyciu lub wyników kontroli (182)	4 przemieszczenia, w przypadku których procedura nie została zamknięta	4	Osądowy losowy wybór uwzględniający pochodzenie, miejsce przeznaczenia, anulowanie zgłoszenia
	H) Postępowania poszukiwawcze	Wykaz wszystkich postępowań poszukiwawczych rozpoczętych w 2016 r. (1 036)	8 postępowań poszukiwawczych	8	Osądowy losowy wybór uwzględniający kwoty przedmiotowych tradycyjnych zasobów własnych, termin zakończenia i trwające procedury
	I) Przemieszczenia w ramach tranzytu, które miały miejsce w 2016 r. i w przypadku	wykaz wszystkich przemieszczeń w ramach tranzytu, które miały miejsce w 2016 r. i w przypadku których zamknięto procedurę	4 przemieszczenia, w przypadku których procedurę zamknięto w następstwie wyniku kontroli B1 –	–	Osądowy losowy wybór uwzględniający pochodzenie, miejsce przeznaczenia,

	których procedurę zamknięto w następstwie wyniku kontroli B1	w następstwie wyniku kontroli B1 (1 044)	z wykazu, o który zwrócono się przed wizytą kontrolną		anulowanie zgłoszenia
	J) Wszystkie decyzje w sprawie udzielenia zwrotu należności celnych	Wszystkie akta konta A dotyczące decyzji w sprawie zwrotu należności celnych pobrane w latach 2014–2016 (2 073)	10 decyzji w sprawie udzielenia zwrotu należności celnych	10	Osądowa analiza ryzyka uwzględniająca kwoty przedmiotowych tradycyjnych zasobów własnych
	K) Wpisy na koncie B	Wszystkie wpisy na koncie B: a) wprowadzone wpisy na koncie B według stanu na dzień 31.07.2017 (669); b) wypłaty z konta B od 2014 r. (9); c) podjęte decyzje w sprawie umorzenia należności celnych od 2014 r. (4); d) podjęte decyzje w sprawie odpisania od 2014 r. (316)	5 5 2 18	5 4 – 18	Osądowa analiza ryzyka uwzględniająca kwoty przedmiotowych tradycyjnych zasobów własnych, wysoką liczbę decyzji dotyczących tego samego podmiotu, możliwość uznania za ten sam przypadek
	OWNRES	Wszystkie przypadki OWNRES dotyczące regionalnej izby celnej (156, w tym 91 przypadków w toku)	7 – związane z procedurą tranzytu 3 – inne	6	Osądowa analiza ryzyka uwzględniająca kwoty przedmiotowych tradycyjnych zasobów własnych, ostateczny termin aktualizacji sprawozdania i możliwość uznania za ten sam przypadek

W dniu 13 października 2017 r. miała miejsce dyskusja na temat korzystania z przewodnika dotyczącego audytu celnego opublikowanego przez DG ds. Podatków i Unii Celnej. Ponadto podczas spotkania zamykającego, które miało miejsce tego samego dnia, uprawnieni urzędnicy mieli okazję poinformować organy krajowe o wstępnych wnioskach. Ustalenia uprawnionych urzędników uznaje się za zgłoszone w rozumieniu art. 7 rozporządzenia Rady nr 609/2014 z dnia 26 maja 2014 r., nie naruszając przepisów art. 4 ust. 6 rozporządzenia Rady nr 608/2014 z dnia 26 maja 2014 r.

2.5. Ocena polskich procedur i systemów związanych z procedurą unijnego tranzytu zewnętrznego

Ocenę systemu przeprowadzono w oparciu o listę kontrolną sporządzoną w celu ustalenia, czy procedury stosowane przez polskie władze są zgodne z odnośnymi przepisami UE i czy należne zasoby własne zostały prawidłowo obliczone, stwierdzone, zaksięgowane i w stosownych przypadkach przekazane.

W tym zakresie uprawnieni urzędnicy przeprowadzili ocenę jakości systemów i procedur obowiązujących w Polsce. Oceny tej dokonano na podstawie informacji uzyskanych i prób zbadanych podczas wizyty kontrolnej.

Uprawnieni urzędnicy sprawdzili, czy osiągnięto następujące cele:

Cel	Ocena
1. Pozwolenia na korzystanie z zabezpieczenia dla procedury tranzytu wydaje się i wykorzystuje tylko w przypadku, gdy spełniono warunki prawne	**Zadowalająca** Instrukcje i wytyczne wydane przez Ministerstwo Finansów (Departament Ceł), które jest odpowiedzialne za ogólny nadzór nad stosowaniem procedury tranzytu, uwzględniają obowiązujące przepisy i wynikające z nich wymogi. Organem właściwym do przyjęcia rozpatrywanych wniosków i do wydania pozwoleń na korzystanie z zabezpieczeń generalnych jest izba administracji skarbowej. Czynności audytowe przeprowadza się, aby skontrolować, czy wnioskodawca spełnia warunki dotyczące uproszczenia. Wnioskodawców weryfikuje się, aby ustalić, czy spełniają warunki otrzymania pozwoleń. Jeśli wnioskodawca jest upoważnionym przedsiębiorcą, to nie kontroluje się po raz drugi wspólnych warunków dotyczących uzyskiwania uproszczenia oraz warunków dotyczących upoważnionych przedsiębiorców. Pozwolenia skontrolowane przez uprawnionych urzędników były zgodne z przepisami. Zauważono jednak, że w zobowiązaniu gwaranta Księstwo Andory i Republikę San Marino wykreślono z wykazu państw, w których obowiązuje zabezpieczenie (zob. ustalenie 3.1.B).
2. Udzielenie pozwoleń dla upoważnionych nadawców i odbiorców oraz pozwoleń na korzystanie z procedur tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją i korzystanie z tych pozwoleń jest możliwe wyłącznie po spełnieniu warunków prawnych	**Zadowalająca** Organem właściwym do przyjęcia rozpatrywanych wniosków i do wydania pozwoleń dla upoważnionych nadawców i odbiorców oraz pozwoleń na korzystanie z procedury tranzytu w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją jest dyrektor izby administracji skarbowej. Czynności audytowe przeprowadza się, aby skontrolować, czy spełnione zostały warunki dotyczące uproszczenia. Kontrole przeprowadza się w miejscu, do którego uproszczenie ma mieć zastosowanie. Kontrole dokumentuje się w: sprawozdaniach z czynności audytowych, sprawozdaniach z audytu i opiniach na temat wykonalności zastosowania uproszczenia w danym miejscu. Istnieje roczny plan monitorowania posiadaczy pozwoleń oraz regularnego przeglądu posiadaczy pozwoleń, aby upewnić się, czy nadal spełniają oni wymogi określone i uzgodnione w pierwszym pozwoleniu.

3. Wszystkie towary nieunijne objęte procedurą tranzytu można zidentyfikować w urzędzie wyjścia, wszystkie zgłoszenia wprowadza się do systemu NCTS i rejestruje się w tym systemie (w przypadku dopuszczonego korzystania z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją system NCTS nie ma zastosowania), a każde przemieszczenie w ramach tranzytu jest stosownie objęte zabezpieczeniem	**Zadowalająca** Towary powiązane z tranzytem można zidentyfikować w urzędzie wyjścia. Instrukcje krajowe (instrukcje dla funkcjonariuszy celnych dotyczące przeprowadzania operacji e-tranzytu) zawierają wymóg, zgodnie z którym wszystkie zgłoszenia muszą zostać wprowadzone do krajowego systemu NCTS2. Stosowane są procedury mające na celu zapewnienie, by zabezpieczenie wykorzystane dla przemieszczenia istniało i było wystarczające do pokrycia potencjalnego długu. Od funkcjonariuszy celnych wymaga się weryfikacji potencjalnego długu zadeklarowanego przez zgłaszającego. Jeśli w zgłoszeniu nie określono kwoty, powinni ją oszacować i wprowadzić do systemu, z wyjątkiem przypadków, gdy zastosowanie ma kod „6" zabezpieczenia (zwolnienie dla niektórych instytucji publicznych). Po przeprowadzeniu tych operacji funkcjonariusze powinni zapisać zastosowanie bezpieczeństwa, naciskając przycisk zatwierdzający zabezpieczenie. Obecność i ważność zabezpieczenia jest kontrolowana w systemie obsługi zabezpieczeń (OSOZ2) za każdym razem, gdy ktoś podaje numer referencyjny zabezpieczenia. Okres, przez który poświadczenie zabezpieczenia jest ważne, podlega automatycznej kontroli w systemie OSOZ2. Instrukcje krajowe zawierają wymóg, zgodnie z którym przed wydaniem towarów do tranzytu funkcjonariusz celny powinien wprowadzić do systemu termin dostarczenia towarów do miejsca przeznaczenia. Na podstawie informacji dotyczących trasy przewozu lub środków transportu funkcjonariusz celny może skrócić lub wydłużyć domyślny termin zaproponowany przez system, dostosowując ten termin do warunków transportu. W przypadku niektórych skontrolowanych zgłoszeń uznano jednak, że termin dostarczenia towarów jest zbyt długi dla rozpatrywanych elementów (zob. ustalenie 3.1.C).
4. Wszystkie towary, które przetransportowano zgodnie z procedurą tranzytu, przedstawia się oraz odpowiednio kontroluje w urzędzie przeznaczenia, a także podejmuje się w odniesieniu do nich	**Zadowalająca** Instrukcje krajowe zawierają wymóg, zgodnie z którym po przedstawieniu towarów w urzędzie celnym przeznaczenia natychmiast rejestruje się przybycie w systemie NCTS2. W urzędzie przeznaczenia system NCTS2 automatycznie przesyła dane dotyczące operacji tranzytowej do systemu ZISAR (zintegrowanego systemu analizy ryzyka). Wyniki otrzymane z systemu ZISAR są podstawą dla wygenerowania instrukcji do przetworzenia w systemie

działania następcze: towary wywozi się ponownie lub obejmuje się je procedurą czasowego składowania lub kolejną procedurą celną	NCTS2. Decyzje dotyczące kontroli są podejmowane podczas wykonywania instrukcji z systemu ZISAR dotyczących analizy ryzyka, losowo lub wedle uznania funkcjonariusza celnego. Podczas podejmowania decyzji w oparciu o analizę ryzyka / podejmowania decyzji według uznania funkcjonariusza celnego uwzględnia się wszelkie dane zawarte w zgłoszeniu tranzytowym oraz dodatkowe informacje dotyczące operacji tranzytowej. Wyniki kontroli rejestruje się w systemie zgodnie z instrukcjami. Aby zapewnić działania następcze w odniesieniu do procedury tranzytu, przeprowadza się czasowego składowania lub kolejnej procedury celnej.
5. W odniesieniu do przemieszczeń w ramach tranzytu, które nie zostały zamknięte, niezwłocznie podejmuje się działania następcze, a w stosownych przypadkach, najpóźniej po upływie 7 miesięcy, ustala się kwoty długów celnych oraz dokonuje się ich prawidłowego i terminowego rozliczenia.	**Ogólnie zadowalająca** Instrukcje krajowe obejmują procedury, których należy przestrzegać w przypadku niezamkniętych operacji tranzytowych. W Polsce urzędem celnym zamknięcia zawsze jest urząd celny wyjścia. Funkcjonariusz celny powinien monitorować przedłożone w urzędzie celnym przeznaczenia zapytania poszukiwawcze lub wnioski o odzyskanie należności: – jeżeli otrzymano zapytanie poszukiwawcze, należy przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i udzielić odpowiedzi w wyznaczonym terminie; – jeżeli w miejscu przeznaczenia otrzymano wniosek o odzyskanie należności, należy przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia, czy urząd celny przeznaczenia jest właściwym urzędem do przeprowadzenia procedury odzyskiwania długu, i w wyznaczonym terminie należy udzielić odpowiedzi; – jeżeli urząd celny przeznaczenia przejmuje uprawnienia dotyczące odzyskiwania długu, funkcjonariusz celny po zakończeniu procedury odzyskiwania długu powinien zarejestrować ten fakt w systemie NCTS2. W przypadku operacji tranzytowych, które posiadają status dotyczący zaleconej procedury odzyskiwania długu, funkcjonariusz celny w urzędzie celnym wyjścia powinien podjąć środki niezbędne do zamknięcia operacji tranzytowych. Odnotowano jednak opóźnienia w rozpoczęciu postępowań poszukiwawczych i ustalaniu kwoty długu (zob. ustalenie 3.1.A).

6. Upoważnieni nadawcy i odbiorcy oraz upoważnione korzystanie z procedury tranzytu unijnego w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją podlegają regularnej kontroli, która ma na celu zapewnienie przestrzegania wymogów prawnych dotyczących terminowego i pełnego zgłaszania przemieszczeń w ramach tranzytu	**Zadowalająca** Instrukcje krajowe obejmują procedury, których należy przestrzegać przy nadzorowaniu operacji tranzytowych. Na potrzeby monitorowania efektywności upoważnionych nadawców/odbiorców dany wniosek o udzielenie zgody na przeprowadzenie operacji tranzytowych na bieżąco monitoruje się w systemie NCTS2, a wszelkie stwierdzone nieprawidłowości mogą stanowić podstawę przeprowadzenia przeglądu danego pozwolenia. Istnieje roczny plan monitorowania posiadaczy pozwoleń, w tym dokumentacji należącej do tych podmiotów.

2.6. Inne uwagi

Podczas kontroli uprawnieni urzędnicy zweryfikowali zarządzanie oddzielnym rachunkiem („kontem B"), w tym przeprowadzili kontrolę niektórych sprawozdań OWNRES, a także zweryfikowali niektóre korekty wprowadzone na koncie A (zwroty należności celnych).

Przedmiot	Uwagi
Zarządzanie kontem B	**Częściowo zadowalająca** W przypadku jednego wpisu na koncie B część kwoty zwrócono, ale nie udostępniono żadnej kwoty do budżetu UE (zob. ustalenie 3.2). W przypadku niektórych prób poddanych kontroli uprawnieni urzędnicy nie mogli przeprowadzić przeglądu w celu dokonania oceny na miejscu (zob. ustalenia 3.3.A.1 i 3.3.B). Stwierdzono niedociągnięcia dotyczące sprawozdawczości OWNRES: w odniesieniu do niektórych przypadków nie utworzono sprawozdań, chociaż przedmiotowa kwota była większa niż 10 000 EUR, trzy sprawozdania zostały utworzone w odniesieniu do tego samego przypadku, a jedno sprawozdanie wymaga aktualizacji (zob. ustalenie 3.3.A).
Korekty wprowadzone na koncie A	**Zadowalająca**

2.6.1.

Podczas kontroli uprawnieni urzędnicy wezwali władze polskie do wyjaśnienia, w jaki sposób stosują i wdrażają w Polsce zalecenia ***przewodnika dotyczącego audytu celnego***, który został opracowany przez ***DG ds. Podatków i Unii Celnej***. W dniu 13 października 2017 r. władze polskie wyjaśniły, że przewodnik został przetłumaczony i przekazany urzędom celnym w listopadzie 2014 r. Z podręcznika korzystają osoby zaangażowane we wdrażanie funkcji audytu, takie jak: decydenci, osoby zarządzające, kierownicy zespołów, osoby zajmujące się analizą ryzyka oraz audytorzy. Informacje na temat liczby audytów po odprawie celnej, które zostały przeprowadzone przez władze polskie w latach 2015–2016, miały zostać dostarczone drogą elektroniczną w późniejszym terminie.

Uprawnieni urzędnicy zachęcili właściwe organy do przestrzegania wytycznych zawartych w opublikowanym przez DG ds. Podatków i Unii Celnej przewodniku dotyczącym audytu celnego, zgodnie z którymi zaleca się przeprowadzanie audytów po odprawie celnej w siedzibach podmiotów gospodarczych.

2.6.2.

Władze polskie poproszono także o przedstawienie swojej ***strategii w zakresie ustalania wartości celnej***. W dniu 12 października 2017 r. przeprowadzono szczegółową prezentację. Władze polskie wyjaśniły, w jaki sposób przebiega ich współpraca z OLAF-em, oraz objaśniły swoją strategię, którą opracowano we współpracy z 3 pozostałymi państwami członkowskimi należącymi do Grupy Wyszehradzkiej. Szefowie administracji celnej państw należących do Grupy Wyszehradzkiej utworzyli grupę roboczą Grupy Wyszehradzkiej ds. zaniżania wartości towarów. Grupa robocza opracowała metodę ustalania wspólnych wartości progów ryzyka w odniesieniu do wyrobów włókienniczych i obuwia. W dniu 1 stycznia 2014 r. wprowadzono system cen referencyjnych dotyczący najważniejszych kodów CN, ustalono progi cenowe dotyczące odpowiednich jednostek uzupełniających oraz utworzono profile ryzyka dotyczące zgłoszeń uproszczonych i standardowych. Dodatkowe progi oblicza się według metody JRC; Polska ponownie oszacowała sprawiedliwe ceny w odniesieniu do jednostek uzupełniających, a w obrębie Grupy Wyszehradzkiej dodano wspólne kody CN. Cały proces jest w pełni zautomatyzowany. Jeżeli istnieją wątpliwości dotyczące wartości celnej, zabezpieczenie jest obowiązkowe i kontynuuje się dalsze postępowania administracyjne. Jeżeli podczas odprawy celnej nie jest możliwe wykazanie zgłoszonej wartości, rozważa się przeprowadzenie kontroli po zwolnieniu towarów. Władze polskie podkreśliły, że ich profile ryzyka są jedynie wskaźnikami ryzyka. Jeżeli zgłoszenie celne jest wskazane przez profil, przeprowadza się kontrolę, a osobę zgłaszającą wzywa się do uzasadnienia zgłoszonej wartości. Kwoty referencyjnej nie stosuje się automatycznie, jeżeli zgłoszona wartość jest niższa, pod warunkiem że zapewniono wystarczającą pewność, że zgłoszona wartość odpowiada faktycznie zapłaconej cenie.

2.6.3.

W ramach działań następczych podjętych w związku z pkt 3.3.B sprawozdania w sprawie kontroli 16-22-1 przeprowadzono kontrolę na miejscu oryginału świadectwa pochodzenia nr 46714754 odnoszącego się do zgłoszenia OGL/321030/00/003521/2015, w wyniku której świadectwo to uznano za ważne.

2.7. Ogólna ocena

Na podstawie wykonanych prac, zbadanych prób oraz oceny wyników, o której mowa w pkt 2.5 powyżej, uprawnieni urzędnicy stwierdzili, że systemy i procedury wdrożone przez Polskę w zakresie **procedury unijnego tranzytu zewnętrznego** są **zasadniczo zadowalające** w kontekście odpowiednich przepisów UE i potrzeby zapewnienia odpowiedniej ochrony interesów finansowych UE.

W odniesieniu do drugiego zagadnienia, którego dotyczyła kontrola – czyli konta B i korekt wprowadzonych na koncie A – stwierdzono, że wyniki są **częściowo zadowalające**.

W sekcji 3 opisano ustalenia, których upoważnieni urzędnicy dokonali podczas kontroli.

Uprawnieni urzędnicy pragną podziękować polskim władzom za atmosferę zaufania i współpracy, w której odbyła się kontrola, a także za znakomicie wykonane prace przygotowawcze, zarówno na poziomie centralnym, regionalnym, jak i lokalnym.

3. USTALENIA

3.1. Opóźnienia w rozpoczęciu postępowań poszukiwawczych i ustalaniu kwoty długu	**Państwo członkowskie: POLSKA** **Nr sprawozdania: 17-22-1**
Rodzaj ustalenia: ☒ **systematyczne** ☒ **jednorazowe** (zob. pkt 2.5 sprawozdania w sprawie kontroli) ☐ **do ustalenia**	*Skutki ustalenia:* ☒ **finansowe** (zob. ppkt A) ☐ **prawne** ☒ **do ustalenia** ☒ **inne:**

3.1.1. Zwięzły opis ustaleń:

A. Opóźnienia w rozpoczęciu postępowań poszukiwawczych i ustalaniu kwoty długu w odniesieniu do sprawdzonej próby:

a) MRN 16PL30204016EF4564 (pozycja 65 w wykazie H) – data zgłoszenia: 18 lutego 2016 r.; termin przedstawienia towarów w urzędzie przeznaczenia: 25 lutego 2016 r.; data rozpoczęcia podstępowania: 2 marca 2016 r.; kwota długu nie została ustalona w prawnie obowiązującym terminie – opóźnienie w ustaleniu kwoty długu (w momencie kontroli nie została jeszcze ustalona);

b) MRN 16PL30206016EE0C91 (pozycja 76 w wykazie H) – data zgłoszenia: 16 lutego 2016 r.; termin przedstawienia towarów w urzędzie przeznaczenia: 23 lutego 2016 r.; data rozpoczęcia podstępowania: 4 marca 2016 r.; kwota długu nie została ustalona w prawnie obowiązującym terminie – opóźnienie w rozpoczęciu postępowania poszukiwawczego oraz opóźnienie w ustaleniu kwoty długu (w momencie kontroli nie została jeszcze ustalona);

c) MRN 16PL301040NS00HYM2 (pozycja 232 w wykazie H) – data zgłoszenia: 1 kwietnia 2016 r.; termin przedstawienia towarów w urzędzie przeznaczenia: 10 kwietnia 2016 r.; data rozpoczęcia podstępowania: 15 kwietnia 2016 r. – opóźnienie w ustaleniu kwoty długu (kwota długu ustalona w dniu 7 czerwca 2017 r.);

d) MRN 16PL302060NS02JV11 (pozycja 244 w wykazie H) – data zgłoszenia: 29 kwietnia 2016 r.; termin przedstawienia towarów w urzędzie przeznaczenia: 10 maja 2016 r.; data rozpoczęcia podstępowania: 20 maja 2016 r. – opóźnienie w rozpoczęciu postępowania poszukiwawczego oraz opóźnienie w ustaleniu kwoty długu (we wrześniu 2017 r. postępowanie nadal było w toku);

e) MRN 16PL301040NS04JCA8 (pozycja 346 w wykazie H) – data zgłoszenia: 30 maja 2016 r.; termin przedstawienia towarów w urzędzie przeznaczenia: 10 czerwca 2016 r.; data rozpoczęcia podstępowania: 15 czerwca 2016 r. – opóźnienie w ustaleniu kwoty długu (kwota długu ustalona w dniu 11 maja 2017 r.);

f) MRN 16PL302060NS06U1H7 (pozycja 497 w wykazie H) – data zgłoszenia: 2 lipca 2016 r.; towary zostały zwolnione do tranzytu; następnie miała miejsce kontrola i wykryto 8 700 000 sztuk przemyconych papierosów. Zajęto je wraz z towarami i pojazdem. Następnie towary po raz drugi zostały zwolnione do tranzytu w dniu 27 lipca 2017 r. po długim okresie przechowywania w magazynie. W dniu 4 października 2017 r. wysłano jednak do osoby uprawnionej do korzystania z procedury wezwanie do przekazania informacji, ponieważ procedura nie została zamknięta – opóźnienie w rozpoczęciu

postępowania poszukiwawczego (w momencie kontroli kwota długu nie została jeszcze ustalona).

7-miesięcznego terminu, liczonego od terminu ustalenia kwoty długu, nie dotrzymano w przypadku operacji tranzytowych wymienionych w lit. a)–e) powyżej.

Skutek finansowy zachodzi jednak tylko w sprawie b (pozycja 76) i potencjalnie w sprawie f (pozycja 497), ponieważ w pozostałych przypadkach kwoty zostały zwrócone (sprawy c i e) i udostępnione lub nie były należne żadne cła (w sprawy a i d należny był jedynie VAT).

B. Zauważono, że w zobowiązaniu gwaranta Księstwo Andory i Republikę San Marino wykreślono z wykazu państw, w których zabezpieczenie jest ważne.

C. W przypadku niektórych skontrolowanych zgłoszeń uznano, że termin nałożony przez urząd celny, w jakim towary należy przedstawić w urzędzie przeznaczenia, jest zbyt długi dla rozpatrywanych elementów. W przypadku niektórych skontrolowanych zgłoszeń termin ten wynosił nawet 7 dni dla bardzo krótkich odległości wynoszących około 25 km (zob. 2 zgłoszenia oznaczone jako MRN 16PL302060NS0BIAQ5 i 16PL302060NS0AA7Q2).

3.1.2. Uwagi uprawnionych urzędników:

A. Zgodnie z art. 365 ust. 1 rozporządzenia nr 2454/93 (art. 310 rozporządzenia wykonawczego 2015/2447), jeżeli organy celne państwa członkowskiego wyjścia nie otrzymały komunikatu o przybyciu towarów w terminie, w którym towary muszą być przedstawione w urzędzie przeznaczenia, lub jeżeli nie otrzymały komunikatu o wynikach kontroli w terminie sześciu dni od odebrania komunikatu o przybyciu towarów, rozważają możliwość wszczęcia postępowania poszukiwawczego w celu zgromadzenia informacji koniecznych do zamknięcia procedury.

Zgodnie z ust. 2 postępowanie poszukiwawcze zostaje wszczęte najpóźniej w terminie siedmiu dni po upływie jednego z terminów określonych w ust. 1, z wyjątkiem przypadków szczególnych, określonych w drodze wzajemnego porozumienia przez państwa członkowskie. W przypadku gdy organy celne zostaną wcześniej powiadomione lub podejrzewają, że procedura tranzytu nie została zakończona, niezwłocznie wszczynają postępowanie poszukiwawcze.

Zgodnie z art. 450a rozporządzenia nr 2454/93 (art. 77 rozporządzenia delegowanego 2015/2446) termin określony w art. 215 ust. 1 tiret trzecie kodeksu (art. 87 ust. 2 rozporządzenia nr 952/2013) wynosi siedem miesięcy, licząc od ostatniego dnia, w którym towary powinny być przedstawione w urzędzie przeznaczenia, chyba że został wysłany wniosek o egzekucję zgodnie z art. 365a – w takim przypadku okres jest przedłużany maksymalnie o jeden miesiąc lub jeden miesiąc od upływu terminu określonego w art. 365 ust. 5, jeżeli główny zobowiązany nie dostarczył informacji lub dostarczył niewystarczające informacje.

Aby zabezpieczyć interesy finansowe UE, państwa członkowskie muszą podjąć natychmiastowe działania służące ustaleniu i odzyskaniu tradycyjnych zasobów własnych zgodnie z wymogami zawartymi w przepisach UE. Dlatego też każde nieuzasadnione opóźnienie przy ustalaniu kwoty, zgłaszaniu lub egzekwowaniu długu celnego będzie brane pod uwagę przy ocenie, czy nieodzyskanie długu celnego wynika z winy państwa członkowskiego. W przypadku późnego ustalenia państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność za nieodzyskanie długu.

B. Zgodnie z art. 151 rozporządzenia 2015/2447 zobowiązanie złożone przez gwaranta wymaga uznania przez urząd celny, w którym składane jest zabezpieczenie (urząd celny zabezpieczenia), który powiadamia o swojej decyzji osobę, od której wymagane jest złożenie zabezpieczenia.

Zgodnie z ust. 5 i 6 tego samego artykułu zabezpieczenie pojedyncze w formie zobowiązania składane jest zgodnie z wzorem określonym w załączniku 32-01 rozporządzenia 2015/2447,

a zabezpieczenie generalne w formie zobowiązania składane jest zgodnie z wzorem określonym w załączniku 32-03 rozporządzenia 2015/2447.

W załącznikach 32-01 i 32-03 do rozporządzenia 2015/2447 Księstwo Andory i Republika San Marino znajdują się w wykazie państw, w których osoba uprawniona do korzystania z procedury może stać się odpowiedzialna za zapłatę każdej kwoty należności celnych i innych opłat należnych w związku z towarami objętymi procedurą tranzytu unijnego lub wspólną procedurą tranzytową. W przypisie 4 w załącznikach 32-01 i 32-03 do rozporządzenia 2015/2447 określono, że odniesienia do Księstwa Andory i Republiki San Marino dotyczą tylko operacji tranzytu unijnego.

Procedurę tranzytu unijnego stosuje się w odniesieniu do operacji tranzytu celnego między państwami członkowskimi UE (oraz Andorą i San Marino); procedura ta ogólnie ma zastosowanie do przemieszczania towarów nieunijnych, w przypadku których istnieją należności celne i inne opłaty przywozowe, a także do towarów unijnych, które między punktem wyjścia a punktem przeznaczenia w UE muszą przekroczyć terytorium państwa trzeciego.

C. Zgodnie z art. 297 rozporządzenia 2015/2447 polskie krajowe *instrukcje dla funkcjonariuszy celnych dotyczące przeprowadzania operacji e-tranzytu* stanowią w pkt 5.7, że:

Przed wydaniem towarów do tranzytu funkcjonariusz celny powinien wprowadzić do systemu liczbę i rodzaj urzędowych pieczęci oraz termin dostarczenia towarów do miejsca przeznaczenia. Na podstawie informacji dotyczących trasy przewozu lub środków transportu funkcjonariusz celny może skrócić lub wydłużyć domyślny termin zaproponowany przez system, dostosowując ten termin do warunków transportu. Termin może wydłużyć jedynie funkcjonariusz celny po uzyskaniu pozwolenia od „kierownika zmiany".

W związku z tym podczas udzielania zgody na wydłużenie terminu należy wziąć pod uwagę informacje na temat trasy przewozu lub środka transportu. W przypadku bardzo niewielkich odległości do urzędu przeznaczenia należy skrócić domyślny termin w systemie NCTS2. Termin 7 dni należy uznać za zbyt długi na pokonanie odległości 25 km z urzędu celnego wyjścia do urzędu przeznaczenia.

Ma to wpływ na rozpoczęcie postępowania poszukiwawczego, a także ustalenie wysokości długu w przypadku powstania długu celnego. Wraz z wydłużeniem okresu zwiększa się ryzyko związane z wyśledzeniem dłużników i odzyskaniem długu w przypadku usunięcia towarów z tranzytu.

3.1.3. Środki, jakie powinna podjąć administracja krajowa:

Władze polskie proszone są o:

w odniesieniu do pkt A:

– poinformowanie funkcjonariuszy celnych, aby zwracali uwagę na nieopóźnianie rozpoczęcia postępowania poszukiwawczego;

– ustanowienie procedury w celu uniknięcia opóźnień w ustalaniu kwoty długów;

– rozważenie udostępnienia kwoty w wysokości 402 PLN odnoszącej się do ppkt b (pozycja 76); należne są również odsetki za zwłokę (jeśli wynoszą powyżej 500 EUR) od momentu, gdy ta kwota powinna zostać udostępniona;

– informowanie o wyniku sprawy, o której mowa w ppkt f) (operacja tranzytowa, pozycja 497 w wykazie H), dotyczącej procedury zakończenia i procedury odzyskiwania długu;

w odniesieniu do pkt B:

– poinformowanie funkcjonariuszy celnych, aby zwracali uwagę, by Księstwo Andory i Republika San Marino nie były wykreślane z wykazu państw, w których obowiązuje zabezpieczenie w tranzycie unijnym;

w odniesieniu do pkt C:

– zmianę praktyki krajowej i rozważenie wyznaczania terminu, w którym towary należy przedstawić w urzędzie przeznaczenia, zgodnie z warunkami, które mogłyby wpłynąć na przybycie towarów (natężenie ruchu, odległość itp.);

– informowanie służb Komisji o podjętych środkach.

3. USTALENIA

3.2. Nieudostępnienie kwoty budżetowi UE po częściowym odzyskaniu	**Państwo członkowskie: POLSKA** **Nr sprawozdania: 17-22-1**
Rodzaj ustalenia: ☒ **systematyczne** ☐ **jednorazowe** ☒ **do ustalenia**	*Skutki ustalenia:* ☒ **finansowe** ☒ **prawne** ☐ **do ustalenia** ☐ **inne:**

3.2.1. Zwięzły opis ustalenia:

W przypadku sprawy PL/2013/65 proces odzyskiwania był w toku; odzyskano kwotę w wysokości 5 953,96 PLN, ale nie udostępniono żadnej kwoty do budżetu UE. Uprawnionych urzędników poinformowano, że dana kwota została przeznaczona na pokrycie kosztów egzekucyjnych. Władze polskie niepoprawnie odliczają krajowe koszty poboru od płatności otrzymanych przed proporcjonalnym podziałem tradycyjnych zasobów własnych i ceł krajowych.

Podczas kontroli 16-22-1, która miała miejsce w październiku 2016 r., uprawnionych urzędników poinformowano, że procedura ta ma zastosowanie na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (wersja skonsolidowana: Dz.U. z 2016, poz. 599, 868, 1010), które stosuje się odpowiednio do egzekwowania płatności należności celnych na podstawie art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (wersja skonsolidowana: Dz.U. z 2015, poz. 858, 1649, 1844, 1893, z 2016, poz. 65, 1228).

3.2.2. Uwagi uprawnionych urzędników:

Zdaniem uprawnionych urzędników odliczenie kosztów proceduralnych i odsetek przed zastosowaniem kosztów prawnych poboru tradycyjnych zasobów własnych jest podejściem dyskryminującym w odniesieniu do przychodów UE, które przyczynia się do udostępnienia ograniczonych tradycyjnych zasobów własnych, a także prowadzi do naliczania odsetek za zwłokę zgodnie z art. 12 rozporządzenia nr 609/2014. Państwa członkowskie nie powinny wprowadzać rozróżnienia między krajowymi cłami i opłatami a tradycyjnymi zasobami własnymi. Wszelkie kwoty odzyskane należy podzielić proporcjonalnie na te dwie kategorie, zanim nastąpi jakiekolwiek odliczenie kosztów proceduralnych i odsetek (zob. pkt 3.2.c s. 5 kompendium).

Art. 115 aktu prawnego dotyczącego administracyjnego postępowania egzekucyjnego nie jest zgodny z przepisami UE.

Zgodnie z art. 8 decyzji Rady 2014/335 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej zasoby własne Unii, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a), pobierane są przez państwa członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi, które w stosownych przypadkach zostają dostosowane tak, aby spełniały wymagania określone w przepisach unijnych. Komisja analizuje w regularnych odstępach czasu przepisy krajowe przekazywane jej przez państwa członkowskie, przekazuje państwom członkowskim dostosowania, które uważa za niezbędne w celu zapewnienia zgodności tych przepisów z przepisami wspólnotowymi, oraz składa sprawozdania władzy budżetowej.

Ponieważ ustalenie 3.4.A ze sprawozdania 16-22-1 jest zbliżone do ustalenia przedmiotowego, uprawnieni urzędnicy zakładają, że jest to kwestia **systematyczna.**

3.2.3. Środki, jakie powinna podjąć administracja krajowa:
Władze polskie są ponownie proszone o:

-a- dostosowanie swoich praktyk do instrukcji zawartych w kompendium (zob. dokument ACOR-TOR/2012-12/agenda-07);

-b- rozważenie udostępnienia już odzyskanej, powiązanej z powyższym wpisem kwoty 5 953,96 PLN, która odpowiada tradycyjnym zasobom własnym, oraz udostępnienia pozostałych kwot, które zostały częściowo odzyskane począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. i które były przypisane jedynie do kosztów odzyskania lub odsetek krajowych (uwzględniając stosunek tradycyjnych zasobów własnych do całkowitej kwoty ceł i opłat, którą należy odzyskać), od której należy odliczyć 20% kosztów poboru;

-c- przeprowadzenie krajowego postępowania obejmującego okres od dnia 1 stycznia 2014 r. w celu sprawdzenia, czy we wszystkich przypadkach częściowego odzyskania udostępniono właściwą kwotę tradycyjnych zasobów własnych, a jeżeli tak się nie stało, władze polskie proszone są o rozważenie udostępnienia dodatkowo należnych kwot.

Zgodnie z art. 12 rozporządzenia nr 609/2014 od kwot tradycyjnych zasobów własnych nieudostępnionych z powodu tych praktyk mogą być należne odsetki. Należy przekazać szczegóły w odniesieniu do każdej takiej kwoty, zgodnie z poniższą tabelą.

Nr ref. sprawy	*Łączna kwota długu*	*Kwota częściowo odzyskana (w PLN – kwota brutto przed odliczeniem kosztów proceduralnych i odsetek krajowych)*	*Data spłaty*	*Udział tradycyjnych zasobów własnych*	*Udział podatków krajowych*	*Koszty postępowania*	*Odsetki*	*Kwota przeznaczona na tradycyjne zasoby własne*	*Termin udostępnienia kwoty przeznaczonej na tradycyjne zasoby własne*	*Kwota ponownie obliczonych tradycyjnych zasobów własnych zgodnie z praktyką określoną w kompendium*	*Termin udostępnienia różnicy między początkowymi i ponownie obliczonymi tradycyjnymi zasobami własnymi*

Władze polskie powinny poinformować służby Komisji o podjętych działaniach.

3. USTALENIA

3.3. Niedociągnięcia dotyczące wpisów na koncie B i sprawozdawczości w zakresie OWNRES	**Państwo członkowskie: POLSKA** **Nr sprawozdania: 17-22-1**
Rodzaj ustalenia: ☐ **systematyczne** ☒ **jednorazowe** ☐ **do ustalenia**	*Skutki ustalenia:* ☒ **finansowe** ☐ **prawne** ☒ **do ustalenia** (dla A) ☒ **inne:**

3.3.1. Zwięzły opis ustalenia:

A. Niedociągnięcia dotyczące sprawozdawczości w zakresie OWNRES:

1. w odniesieniu do niektórych przypadków nie utworzono sprawozdań w bazie danych OWNRES, chociaż przedmiotowa kwota była większa niż 10 000 EUR:

   a. dwie wybrane wstępnie sprawy o numerach referencyjnych 301000-UEKR-64220-371/11/DP i 301000-UEKR-64220-582/11/EJ (nr 2 i 3 w wykazie K – wprowadzone wpisy na koncie B) wchodziły w zakres sprawy powiązanej z 690 decyzjami, w odniesieniu do których toczyło się śledztwo w sprawie fałszywych faktur pochodzących ze Szwajcarii, do których był przypisany ten sam dłużnik. Uprawnieni urzędnicy nie mogli przeprowadzić przeglądu w celu dokonania oceny na miejscu;

   b. w przypadku sprawy o numerze referencyjnym 303000-UPCR-616-47/2014/AK/C (nr 3 w wykazie K – wypłaty z konta B od 2014 r.).

2. w odniesieniu do tej samej sprawy utworzono trzy sprawozdania OWNRES – PL/2012/22, 23 oraz 24;

3. w przypadku sprawy PL/2014/13 odzyskano częściową kwotę, ale w bazie danych OWNRES przedstawiono, że odzyskano pełną kwotę.

B. Spraw PL/2012/126 i PL/2013/60 nie można było ocenić na miejscu.

3.3.2. Uwagi uprawnionych urzędników:

A. Podczas tworzenia sprawozdań OWNRES należy brać pod uwagę instrukcje zawarte w instrukcji użytkowania OWNRES i w kompendium (zob. dokument ACOR-TOR/2012-12/agenda-07).

Jak określono w załączniku III do instrukcji użytkowania OWNRES:

– w sytuacji, w której audyt po odprawie celnej dotyczący wielu zgłoszeń jest reprezentowany przez pojedynczy wiersz (artykuł), jeżeli całkowita kwota ceł w odniesieniu do wszystkich zgłoszeń przekracza 10 000 EUR, należy utworzyć jedno sprawozdanie dotyczące oszustw i nieprawidłowości w bazie danych OWNRES, bez względu na kwoty ceł dotyczące każdego pojedynczego zgłoszenia;

– w sytuacji, w której ustalenie z audytu po odprawie celnej dotyczącego jednego zgłoszenia jest reprezentowane przez wiele wierszy (artykułów) o różnych kodach TARIC, z których każdy podlega pod tę samą pozycję taryfową, należy te wiersze zgrupować i zawrzeć w sprawozdaniu (jeżeli suma zgrupowanych wierszy jest wyższa niż 10 000 EUR), nawet jeśli kwoty ceł dotyczące poszczególnych wierszy są niższe niż 10 000 EUR.

1.a Ponieważ dwie sprawy były częścią tego samego śledztwa, które dotyczyło tego samego jednego dłużnika, uprawnieni urzędnicy uznali, że przedmiotowa sprawa (obejmująca wszystkie 690 decyzji) musi zostać zawarta w jednym sprawozdaniu w bazie danych OWNRES.

1.b Ze względu na to, że sprawa ta podlega pod drugi powyższy podpunkt instrukcji użytkowania OWNRES, należy utworzyć sprawozdanie OWNRES.

2. Nie należy powielać sprawozdań. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji jedno sprawozdanie należy zamknąć, wprowadzając korektę negatywną, a w polu „Inne informacje" należy wskazać powód wprowadzenia korekty oraz podać odniesienie do innego sprawozdania OWNRES dotyczącego tej sprawy.

3. Jeżeli odzyskano część kwoty, tylko tę kwotę można przedstawić w bazie danych OWNRES jako kwotę odzyskaną.

B. Ponieważ przypadków nie można było ocenić na miejscu, należy dostarczyć dodatkowe informacje.

3.3.3. Środki, jakie powinna podjąć administracja krajowa:

Władze polskie proszone są o:

w odniesieniu do pkt A:

– ppkt 1.a – przedstawienie odniesienia do bazy danych OWNRES dotyczącego przedmiotowej sprawy (która obejmuje wszystkie 690 decyzji) oraz aktualnych informacji na temat śledztwa i odzyskanych należności oraz podanie jego numeru referencyjnego;

– ppkt 1.b – utworzenie sprawozdania OWNRES;

– ppkt 2 – zamknięcie sprawozdań PL/2012/22 i 23, wprowadzając korekty negatywne oraz wskazując w polu „Inne informacje" powód korekty i podając odniesienie do głównego sprawozdania OWNRES dotyczącego tej sprawy;

– ppkt 3 – zaktualizowanie sprawozdania OWNRES tak, aby uwzględniało kwotę faktycznie odzyskaną;

w odniesieniu do pkt B:

– dostarczenie informacji szczegółowych na temat spraw dotyczących: ustalania kwoty długów (data powstania długów, data ustalenia długów, powód ustalenia długu – data odnotowania nieprawidłowości); dat powiadomienia dłużników; decyzji administracyjnych i orzeczeń sądów, łącznie z datami złożenia odwołań i datami przyjęcia orzeczenia, oraz ostatecznej decyzji w sprawie odwołania i powodu umorzenia długu (w celu wprowadzenia korekt).

W sytuacji, gdy temu samu podmiotowi z tego samego powodu zwrócono lub umorzono inne kwoty, których nie uwzględniono w przedmiotowych sprawozdaniach OWNRES, należy je również wskazać, uwzględniając daty umorzenia długów.